

3. s. e. Epifania 2023 – Asbjørn Hjorthaug

Tekster: Salme 53; 2 Kong 5:1-4; Rom. 12: 16-21. Matt. 8: 1-13; III Matt. 8: 14-17.

«Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profeten Jesaja: **Han tok bort våre plager og bar våre sykdommer.**» Dette sies om Kristus. Det Gamle testamentet forkynner evangeliet om Kristus. Det nye testamentet forkynner også Kristus. Han er oppfyllelsen av profetordet i Det gamle testamentet. Uansett hvor du blar i din Bibel og leser, så leser du om Kristus som kom for å frelse syndere og ved troen fører oss til det evige livet. Bibelen er boken om Jesus. Her i Skriften er Den hellige ånd som ved troen gjør Kristus levende for oss.

Kristus helbreder syke. Han tok seg tid til det. Jesus bryr seg og tar hånd om enkeltmennesker. Han møter de i den situasjonen som de befinner seg i. Jesus lærer oss hvor viktig det er med en kristen bekjennelse i praksis. Det er å være medmenneske og ta seg tid til de som trenger det. Vi har et oppdrag om å la den kjærligheten som Kristus har vist oss, være virksom når vi i det daglige skal omgås mennesker med ulike behov. Da forbereder vi mennesker for evangeliet. For Jesus var det viktig å skape kontakt slik at mennesker stanset opp og troen kunne ta plass eller bli styrket. I epistelteksten fra Romerbrevet i dag var det en direkte oppfordring om hvordan vi skulle være mot vår neste, uansett om det var venn eller fiende. «*Er din fiende sulten, så gi ham mat, er han tørst, så gi ham drikke. Gjør du det, samler du glødende kull på hans hode. 21 La ikke det onde overvinne deg, men overvinn det onde med det gode!*» Rom 12,20-21. Å samle glødende kull på vår nestes hode er nettopp å møte de med gode gjerninger og slik åpnes veien for evangeliet.

I dag møter vi i evangelieteksten en spedalsk som kaster seg ned for Jesus: «*Herre, om du vil, kan du gjøre meg ren.*» Jesus rakte ut hånden og rørte ved ham. «*Jeg vil*», sa han. «*Bli ren!*» Og straks ble mannen rensset for spedalskheten». Vi møter også offiseren i Kapernaum som møter Jesus og sier: «*Herre*», sa han, «*tjenestegutten min ligger lam hjemme og har store smerter.*» Jesus sa: «*Jeg skal komme og helbrede ham.*» Til dette svarer Jesus: «*Gå! Det skal skje, slik du trodde.*» Og det står at tjenestegutten ble frisk i samme stund. Vi møter også Peters svigermor som hadde høy feber samt mennesker som var besatte av onde ånder. Jesus helbredet og gjorde de friske.

Disse underberetningene kommer like etter Bergprekenen i Matt kapitlene 5,6 og 7. Like før Bergprekenen står det om Jesus at han dro «*omkring i hele Galilea; han underviste i synagogene deres, forkynte evangeliet om riket og helbredet all sykdom og plage hos folket.*» I tiden etter Bergprekenen står det at «*Jesus vandret nå omkring i alle byene og landsbyene. Han underviste i synagogene deres, forkynte evangeliet om riket og helbredet all sykdom og plage.*» Jesus møter mange som har det vondt og som sliter i hverdagen. Han møter også de som sliter med sitt forhold til Gud. Jesus bruker bildet av en fåreflokk som er sønderrevet av villdyr: «*Og da han så folkemengdene, fikk han inderlig medfølelse med dem, for de var forkomne og hjelpeløse, som sauer uten gjeter. 37 Da sa han til disiplene sine: "Høsten er stor, men arbeiderne få. 38 Be derfor høstens herre sende ut arbeidere for å høste inn grøden hans.*» Matt 9,36-38. Tekstene i dag handler om helbredelse, men de handler også om troen. Dette henger sammen. Vi ser hvordan Jesus i møte med mennesker skaper troen og hjelper dem med deres sykdommer og plager, de blir friske og helbredet for sin sykdom, men framfor alt får de ved troen syndenes forlatelse og del i det evige liv. Dette er også Den Hellige Ånds oppdrag. Han skal gjøre Jesus stor for oss. Tvil og vantro må fly, og vi mottar tilgivelse for alle våre synder. Han styrker oss og holder oss oppe slik at døden og Satan må vike for det håp han har gitt oss i og med evangeliet. Også i dag skal vi få kaste alle våre bekymringer på ham, og vi skal få gå til ham med alt som plager oss.

Enten vil han gjøre oss fri og friske, eller så gir han oss kraft og styrke til å bære det vi får pålagt her i livet. For det står fast «*Han tok bort våre plager og bar våre sykdommer.*» Syndens følger, sykdommer og plager, tok han med seg opp på korset. I evigheten er vi fri for alt. Når vi bærer sykdommer her nede så er det ikke en straff for synd. Jesus tok alt på seg og ofret seg for oss. Straks etter at vi ble født, blir vi minnet om at det er krefter som bryter ned det som er friskt og til slutt fører til døden. Gud gir oss ulike utfordringer. I skriften kalles det et kors, slik Kristus selv bar korset til Golgata, må vi også bære våre kors som blir lagt på oss og da ikke minst sjukdommer og plager. Om Gud da ikke vil ta det fra oss, så får vi tålmodig bære det. Vi kan komme til han med alle ting. Han oppfordrer oss og ber oss om å komme til han og han vil gi oss hvile. Enten tar han byrdene fra oss, ellers så setter han oss bedre i stand til å bære dem. Paulus gir oss en god oppskrift og forklaring på dette: «*For at jeg ikke skal bli hovmodig på grunn av de høye åpenbaringene, har jeg fått en torn i kroppen, en Satans engel som skal slå meg - for at jeg ikke skal bli hovmodig. 8 Tre ganger ba jeg Herren om at den måtte bli tatt fra meg, 9 men han svarte: "Min nåde er nok for deg, for kraften fullendes i svakhet." Derfor vil jeg helst være stolt av mine svakheter, for at Kristi kraft kan ta bolig i meg. 10 Og derfor er jeg fylt av glede når jeg for Kristi skyld er svak, blir mishandlet, er i nød, i forfølgelser og i angst. For når jeg er svak, da er jeg sterk.*» 2 Kor 12,7-10

«Sannelig, våre sykdommer tok han, våre smerter bar han.» I «våre sykdommer og våre smerter» ligger også det å ha psykiske lidelser som også kan gi fysiske plager. Her har vi også synden som kan plage oss. Vi har alle med oss den gamle menneske som gir oss dårlig samvittighet, men som også kan føre til at vi skader oss og ødelegger våre liv. Dette må vi gjøre noe med. Den kan ikke få fritt spillerom i våre liv. I tro mot Guds ord døper vi våre barn. Her møtes vann og Guds ord og river oss ut av mørkets makt. Her får vi del i at Jesus har tatt synden, skylden og syndens følger med seg opp på korset og lagt det i graven. Vi blir i og med hans oppstandelse ikledd hans rettferdighet. Vi har ingen skyld, vi har fred, frihet og er omsluttet av Guds kjærlighet som hans barn. Men dette må vi minne hverandre om, forkynne for hverandre hver eneste dag. Vi må bruke de midler Gud har stilt til disposisjon i nådemidlene, ord og sakrament, der syndens angst, anklage, sykdom blir tatt fra oss og vi får oppleve freden, gleden og kjærligheten i evangeliet. Gud vil ha oss til himmelen. Han bruker de virkemidler han ser tjener dette målet. Jesus har omsorg for oss. *«Da Jesus gikk i land, fikk han se en mengde mennesker. Han fikk inderlig medfølelse med dem, for de var som sauer uten gjeter. Og han ga seg til å undervise dem om mange ting.»* Mark 6,34. Når Jesus kom til Lasarus grav står det: *«Da Jesus så at både hun og alle jødene som fulgte henne, gråt, ble han opprørt og rystet i sitt innerste»* Joh 11,33. Jesus var virkelig den som gikk inn i våre smerter og svakheter og hadde barmhjertighet med oss. 1 Pet 2,24-25 *«På sin egen kropp bar han våre synder opp på treet, så vi skulle dø bort fra syndene og leve for rettferdigheten. Ved hans sår ble dere helbredet. 25 Dere var lik sauer som hadde gått seg vill, men nå har dere vendt om til ham som er hyrde og tilsynsmann for deres sjeler.»* Gjennom sitt liv viste han omsorg og barmhjertighet. Hebr 5,7 *«Da Jesus levde som menneske, bar han fram bønner og nøddrop, med høye skrik og tårer, til ham som kunne frelse ham fra døden, og han ble bønnhørt fordi han var gudfryktig.»* På korset bad han for sine fiender. Denne omsorgen har fortsatt i dag ved Faderens høyre side, der han går i forbønn for oss. Han legger fram for Gud din situasjon, med dine sykdommer, med dine plager, med dine smerter. På korset bærer han all vår lidelse, en lidelse vi hadde fortjent ifølge våre synder. Han tar det på seg med sin kropp opp på korsets tre. *«På sin egen kropp bar han våre synder opp på treet»* Han var prøvet i alt med likhet med oss, derfor kan han ha medlidende med oss i alt. En slik bror har vi i Jesus, en slik far har vi i Gud. Fordi han er sann Gud og sant menneske kunne han klare å utstå all denne lidelse for vår skyld. *«For vi har ikke en øversteprest som ikke kan lide med oss i vår svakhet, men en som er prøvet i alt på samme måte som vi, men uten synd. 16 La oss derfor frimodig tre fram for nådens trone, så vi kan finne barmhjertighet og finne nåde som gir hjelp i rette tid.»* Hebr 4,15-16

“Jesus kom hjem til Peter og så at svigermoren hans lå til sengs med feber. 15 Han rørte ved hånden hennes, og feberen slapp henne. Hun sto opp og stelte for ham.”

Han gjorde ikke noe annet enn å røre ved hånden hennes. Når Jesus med sine hellige og velsignede hender rørte ved den sjuke, ble hun frisk. Det var denne kropp som ble unnfanget av Den Hellige Ånd i Marias liv, som ble født og lagt i en krybbe i Betlehem, som ble omskåret på den åttende dagen og fikk navnet Jesus, som ble pint under Pontius Pilatus, som ble korsfestet og stod opp igjen av graven tredje dagen. Det var denne kroppen som hadde merker etter torne kronen, spikrene i hender og føtter, etter spydet i sin side som Thomas fikk se og kjenne på. Det er denne kropp som for opp til himmelen etter førti dager og sitter ved Guds høyre side og som skal komme igjen i alle menneskers påsyn og vekke opp de som er døde. Det er den samme kropp som vi i brød og vin, tar imot av presten i nattverden og som etes og drikkes til syndenes forlatelse. Det var denne kroppens hender som rørte ved Peters svigermor slik at hun ble frisk. Hvordan kunne det skje? Det var ikke bare menneskehender, men også Guds hender. Guds hender er Guds allmakt. Han kan helbrede sykdom, gjøre deg frisk. Han kan bære deg trygt inn til det evige liv. *«For i hans kropp bor hele guddomsfyllden, og i ham, som er hodet for alle makter og åndskrefter, har dere fått denne fyllden.»* Kol 2,9f

«Da det ble kveld, brakte de til ham mange som hadde onde ånder. Han drev åndene ut med et ord og helbredet alle som var syke.» I starten av sin virksomhet beseiret Jesus djevelen ute i ørkenen. Han vet hva det vil si å bli fristet, men han beseiret vår onde fiende med Guds ord. En slik kraft har Guds ord. Vi kjenner Luther salmen Vår Gud han er så fast en borg. Der står det i v3: *«Er verdens fyrste vred og vil oss støte ned, han ingen ting formår, fordi alt dømt han går. Et Guds ord kan ham binde.»* Det er det som står i teksten at han drev ut åndene med et ord. Dette ene ordet kan være «er». I nattverdens sakrament er dette ordet «er» det ordet som gjør brød og vin til et sakrament, Kristi kropp og blod. Dette er mitt legeme og dette er mitt blod. Det er så kraftig at det driver den onde vekk og erstatter det med syndenes forlatelse, evangeliet. Paulus formaner oss til å ta Åndens sverd – som er Guds ord og stride mot vår onde fiende. Guds ord kan drive ut onde ånder også i dag. Gud driver de onde åndene ut med nådemidlene, ord og sakrament. Sakramentene har sin kraft av Ordet. Avløsningen løfter av deg syndebyrden og gjør deg fri. Dåpen frelser fra djevelens makt og i nattverden får du kraft og styrke i og med at Jesus tilgir deg dine synder og du blir ett med han. Gud være takk: *Han tok bort våre plager og bar våre sykdommer. Amen*